

Uutta: Kodinhoidon asteikko (BSFC: Burden Scale for Family Caregivers) 20 eurooppalaisilla kielillä

pätevä tiedonkeruu, koskien hoitavien omaisten rasitusta, on Euroopan laajuisesti täten mahdollista samalla kyselylomakkeella.

1. Tausta

Hoitavien omaisten rasituskokemus on merkittävin omaisessa tapahtuva muuttuja Kroonisesti sairaan, hoitoa tarvitsevan ihmisen kotihoidossa. Rasituksen suuruus vaikuttaa oleellisesti hoitavan omaisen psyykkiseen ja fyysiseen terveyteen: sillä on jopa vaikutusta hoitavan aviopuolison kuolleisuuteen. Se vaikuttaa hoitavan omaisen käyttäytymistapaan hoitoa tarvitsevan henkilön kanssa ja määrää hoitokotiin siirtymisen ajankohdan.

2. Kodinhoidon asteikko BSFC

Pyydämme Teitä kertomaan mielipiteenne seuraaviin väittämiin tällä hetkellä vallitsevan tilanteen mukaisesti. Tämän hetkiselällä tilanteella tarkoitetaan omaisenne (tai tuttavanne) muutoksia tai sairauksia.

Sitä seuraavat väittämät usein viittaavat antamanne avun laatuun. Tällöin voi olla kysy avustamisesta, huolenpidosta tai hoidosta.

Merkitkää rasti jokaisen väittämän (oikealla puolella olevaan) ruutuun, sen mukaan, mikä sopii parhaiten.

	Pitää paikkansa			
	täysin	useimmiten	harvoin	ei koskaan
1. Aamuisin tunnen nukkuneeni tarpeeksi.	☐	☐	☐	☐
2. Elämäni tyytyväisyys on kärsinyt auttamisesta/hoidosta.	☐	☐	☐	☐
3. Tunnen itseni usein lopen uupuneeksi.	☐	☐	☐	☐
4. Minulla on silloin tällöin halu päästä pois omasta tilanteestani.	☐	☐	☐	☐
5. Haluaisin keskustella toisten ihmisten kanssa auttamisesta/hoidosta.	☐	☐	☐	☐
6. Minulle jää tarpeeksi aikaa omille harrastuksille ja tarpeille.	☐	☐	☐	☐
7. Minusta tuntuu, että sairas käyttää minua joskus hyväkseen.	☐	☐	☐	☐
8. Minä voin irrottautua auttamistilanteesta.	☐	☐	☐	☐

käännä

	Pitää paikkansa täysin	useimmiten	harvoin	ei koskaan
9. Minun on helppo auttaa sairasta välttämättömissä tehtävissä (esim. pesulla ja syödessä).	☐	☐	☐	☐
10. Minusta tuntuu joskus, että en ole enää „oma itseni“.	☐	☐	☐	☐
11. Toiset antavat vastaavaa tunnustusta tekemälleni työlle ja hoidolle.	☐	☐	☐	☐
12. Elintasoni on huonontunut auttamisen ja hoidon takia.	☐	☐	☐	☐
13. Minusta tuntuu, että minulle tyrkytettiin auttaminen/hoido.	☐	☐	☐	☐
14. Sairaani pyynnöt ovat mielestäni kohtuullisia.	☐	☐	☐	☐
15. Minusta minä „osaan“ auttaa/hoidaa.	☐	☐	☐	☐
16. Apu/hoido vahingoittaa terveyttäni.	☐	☐	☐	☐
17. Iloitsen sydämeni pohjasta.	☐	☐	☐	☐
18. Avun/hoidon takia minun täytyi luopua tulevaisuuden suunnitelmista.	☐	☐	☐	☐
19. Minua ei häiritse, jos ulkopuoliset saavat tietää sairaani tilanteesta.	☐	☐	☐	☐
20. Apu/hoido rasittaa minun omia voimiani kovasti.	☐	☐	☐	☐
21. Olen kahden tulon välissä ympäristöni vaatimuksien suhteen (esim. perheen) ja avun/hoidon vaatimuksien suhteen.	☐	☐	☐	☐

käännä

	Pitää paikkansa täysin	useimmiten	harvoin	ei koskaan
22. Minusta suhde sairaaseen on hyvä.	☐	☐	☐	☐
23. Avun/hoidon johdosta on vaikeuksia muiden perheen jäsenten kanssa.	☐	☐	☐	☐
24. Minusta tuntuu siltä, että minun pitäisi rentoutua.	☐	☐	☐	☐
25. Olen huolissani tulevaisuudestani antamani avun/hoidon takia.	☐	☐	☐	☐
26. Avun/hoidon takia kärsii suhteeni perheen jäseniin, sukulaisiin, ystäviin ja tuttaviiin.	☐	☐	☐	☐
27. Sairaahan kohtalo tekee minut surulliseksi.	☐	☐	☐	☐
28. Avun/hoidon ohella voin suorittaa muut jokapäiväiset tehtäväni oman mieleni mukaan.	☐	☐	☐	☐

Kiitos!

3. Tulkinta

Vastaukset BSFC 28 väittämään arvioidaan seuraavan numerokaavan mukaan.

a) väittämissä numeroin

1, 6, 8, 9, 11, 14, 15, 17, 19, 22 und 28

arvioidaan seuraavasti:

Vastaus:	Pisteet:
pitää paikkansa	
täysin	0
useimmiten	1
harvoin	2
ei koskaan	3

b) väittämissä numeroin

2, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 13, 16, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 26 und 27

arvioidaan päinvastoin:

Vastaus:	Pisteet:
pitää paikkansa	
täysin	3
useimmiten	2
harvoin	1
ei koskaan	0

4. Kokonaisarvon tulkinta

BSFC kokonaisarvon tulkinta riippuu hoitoa tarvittavasta sairaudesta. Jos on kyse dementiasta, on tulkittava taulukon 1 mukaan. Muissa sairauksissa, siis jos dementiaa ei ole, taulukon 2 mukaan.

BSFC kokonaisarvon luokittelu kategorioihin

a) **ei tai vähän rasittunut**

b) **kohtalaisesti rasittunut**

c) **kovasti tai hyvin kovasti rasittunut**

on seurauksena psykosomaattisten vaivojen vaara

kohdassa a) ei korkea

kohdassa b) korkeampi

kohdassa c) **hyvin korkea**

Taulukko 1: BSFC kokonaisarvon tulkinta **dementiassa**.

BSFC kokonaisarvo	rasituksen suuruus	psykosomaattisten vaivojen vaara	toistuvuus vertailupistokokeessa (N = 1236)
0 – 35	ei tai vähän	ei korkea ^{a)}	33,8 %
36 – 45	kohtalainen	korkea ^{b)}	25,3 %
46 –84	korkea tai hyvin korkea	hyvin korkea ^{c)}	40,9 %

^{a)} so. BSFC kokonaisarvojen rajoissa 0-35 kaikkien fyysisten vaivojen määrä (Gießeniläinen rasituslomake GBB-24) vastaa „tavallisten kansalaisten“ odotettua arvoa. so. 50 % kysytyistä osoittaa fyysisten vaivojen prosenttiarvon (PA) ≤ 50 ja 50 % PA > 50.

^{b)} BSFC kokonaisarvojen rajoissa 36-45 osoittaa 74 % kysytyistä yli keskinäisen määrän fyysisiä vaivoja (PR > 50).

^{c)} so. BSFC kokonaisarvojen rajoissa 46-84 90% kysytyistä yli keskinäisen määrän fyysisiä vaivoja (PR > 50).

Taulukko 2: BSFC kokonaisarvon tulkinta **kaikissa muissa sairauksissa**

BSFC kokonaisarvo	rasituksen suuruus	psykosomaatisten vaivojen vaara	toistuvuus vertailupistokokeessa (N = 591)
0 – 41	ei tai vähän	ei korkea ^{a)}	61,4 %
42 - 55	kohtalainen	korkea ^{b)}	24,4 %
56 –84	korkea tai hyvin korkea	hyvin korkea ^{c)}	14,2 %

^{a)} so. BSFC kokonaisarvojen rajoissa 0-41 kaikkien fyysisten vaivojen määrä (Gießeniläinen rasituslomake GRL-24) vastaa „tavallisten kansalaisten“ odotettua arvoa. so. 50 % kysytyistä osoittaa fyysisten vaivojen prosentiarvon (PA) ≤ 50 ja 50 % PA > 50.

^{b)} BSFC kokonaisarvojen rajoissa 42-55 osoittaa 74 % kysytyistä yli keskinäisen määrän fyysisiä vaivoja (PR > 50).

^{c)} so. BSFC kokonaisarvojen rajoissa 56-84 90% kysytyistä yli keskinäisen määrän fyysisiä vaivoja (PR > 50).